

RUOKAVIRASTO

Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Elintarvikkeiden vienti etämyynnillä

Kiia Heinonen

korkeakouluharjoittelija

vientijaosto, mikrobiologisen elintarviketurvallisuuden
yksikkö, elintarviketurvallisuusosasto

27.7.2021

Miten etämyynti eroaa vähittäismyynnistä?

- Etämyyntiä harjoittavalla toimijalla on samat vaatimukset ja velvollisuudet kuin muillakin vähittäismyyntiä harjoittavilla toimijoilla. Poikkeuksia ei ole.
 - Ruokavirasto.fi –sivuilta ohjeita [elintarvikkeiden myynnistä internetissä](#)
 - Esimerkkejä vastuunjaosta Kilpailu- ja kuluttajasuojaviraston sivuilla [verkkokauppa ja muu etämyynti](#)
- Pakkaustekstit ja muut elintarvikkeista annettavat tiedot on annettava kohdemaan tai kohdemaiden kielillä.
 - Tämä on muistettava kun suunnittelee verkkosivun kieltä, markkinointimateriaaleja, pakkaustekstejä sekä maksutapoja.
 - Yleissääntönä: asiakkaan pääkieli ja etämyynnin alustan markkinoinnin kielet vaikuttavat kielivaatimukseen. Ohjeita [elintarvikkeista annettavista tiedoista etämyynnissä](#)

Mistä lisää tietoa etämyynnin kauppapaikoista?

- Business Finland on koonnut kattavan oppaan, jossa esitellään useita eri etämyynnin alustoja ja niiden erityispiirteitä: [Global Marketplaces](#)
 - Huom! Elintarvikkeita koskevat vaatimukset voivat poiketa BF:n listauksista
- On oleellista miettiä kohdemaan tapoja ja käytäntöjä ennen kuin aloittaa etämyynnin, sillä osassa maista kuluttajat eivät tilaa netistä elintarvikkeita, vaan he haluavat tarkastella niitä ennen ostopäätöstä. Tällöin vienti etämyynnin avulla ei välttämättä ole paras ratkaisu, vaan elintarvike voi olla parempi myydä päivittäistavarakaupan kautta.
 - Lisää tietoa EU-komission ylläpitämältä sivulta markkinoiden tutkimisen avuksi: [Market Entry Handbook](#)

Mitä on vienti?

- Sisämarkkinakauppa on toisen EU-maan, Norjan tai Sveitsin välillä tapahtuvaa tuontia tai vientiä. Sisämarkkinakaupassa tuotteet liikkuvat maiden välillä vapaasti – mutta poikkeuksiakin on!
 - Varsinainen tuonti- ja vientikauppa käydään EU:n ulkopuolisten maiden kanssa. Viennin kohdemaahan määrittää aina vaatimukset maahantuotavalle tuotteelle.
- Vienti Suomesta on kaikkien viejien vastuulla. Pidetään yhdessä huolta, että vietävä elintarvike ja siitä annettavat tiedot täyttävät kohdemaan vaatimukset –myös verkon välityksellä toimittaessa.

Vienti etämyynnin avulla

- EU:n sisällä ja kotimaassa tapahtuvassa etämyynnissä eroja ei ole, mutta EU:n ulkopuoliseen kauppaan eli vientiin on kiinnitettävä erityistä huomiota. Eroja on EU:n ja EU:n ulkopuolisten maiden välisessä lainsäädännössä etämyynnin osalta.
 - Viennissä on otettava huomioon niin EU:n lainsäädäntö kuin myös kohdemaan lainsäädäntö ja viejän on toimittava niiden mukaan.
- Jäljitettävyys on asia, johon tulee kiinnittää huomiota, vaikka tuote kulkisikin välivarastojen kautta ja logistiikka olisi ulkoistettu esim. verkkokaupan alustapalvelun avulla.
 - Kohdemaan viranomaisille ja tullille on pystyttävä todentamaan tuotteen reitti aina raaka-aineista → valmistukseen → logistiikkaan → asiakkaalle.

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

**Viejän velvollisuus on selvittää
kohdemaan viranomaisvaatimukset
-myös etämyynnissä**

Vienti on vientiä, vaikka tavara liikkuisikin etämyynnin avulla kuluttajalle

- Vientiin pätee samat elintarvikkeen viejää koskevat periaatteet ja velvollisuudet, eikä sitä muuta, vaikka vienti tapahtuisikin etämyynnin avulla.
- Valmistajan, viejän ja myyjän vastuut eivät siis muutu oli elintarvikkeen myyntitapa mikä tahansa.
- Viejän vastuulla on selvittää kohdemaan viranomaisilta ja tullilta vaatimukset. Nyt etämyynnissä tulee huomata myös etämyyntiin liittyvä lainsäädäntö kohdemaassa.
- Etämyynnin avulla tehtävässä viennissä ei ole valvonnan näkökulmasta erityisasemaa. Viranomaiset tarkastelevat tilannetta tuotteen näkökulmasta, kuluttajan ja ympäristön turvallisuutta ylläpitäen ja edistäen.

Mitä kaikkea tulee ilmoittaa viranomaiselle?

- Viejän velvollisuutena on rekisteröityä Ruokaviraston viejärekisteriin: rekisteröitymistä koskevat tiedot on ilmoitettava eläinlajikohtaisesti ja lisäksi rekisteröitymisvelvollisuus koskee myös hyönteisten ja hyönteiselintarvikkeiden vientiä.
 - Tämä koskee aina eläimiä ja eläinperäisiä tuotteita, mutta se, mihin kaikkiin rekistereihin Suomessa sekä kohdemaassa viejän on liityttävä: se on aina tarkistettava elintarviketuotekohtaisesti.
- Viejien on ilmoitettava rekisteriin vientituotteita valmistavien laitosten lisäksi laitokset, joissa tuotteet lastataan vientiin.
- Esim. elintarviketta valmistava laitos ja sen jälleenmyyjä liittyvät molemmat rekisteriin siinä kohdemaassa, jossa he toimivat viranomaisen ohjeiden mukaan. Aloita ottamalla yhteyttä kunnan tai kaupungin elintarvikevalvontaviranomaiseen, jossa yrityksesi toimii.

Viejä tekee seuraavat selvitykset kohdemaasta

- Kohdemaan vaatimukset (esim. pakkausmerkinnät, kohdemaassa sallitut ainesosat, luomutuotteita koskevat vaatimukset ja sertifikaatit...)
- Onko Suomella kohdemaan maahyväksyntä?
- Tarvitseeko yrityksesi maahyväksyntää?
- Tarvitseeko yrityksesi laitoshyväksyntää?
- Tuleeko vientituote rekisteröidä kohdemaassa?
- Mitä todistuksia tuotteesi tarvitsee?
- Voit aloittaa vientivaatimusten selvittämisen EU-komission ylläpitämästä työkalusta [Access2Markets](#) sekä Ruokaviraston [Kontti-palvelusta](#)

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Vienti etämyynnillä: erityispiirteitä

Ainakin nämä asiat on hyvä ottaa huomioon

- Kohdemaan elintarvikkeiden markkinointiin liittyvät erityispiirteet
- Etämyynnin alustan valinta: kaikki alustapalvelut eivät toimi kaikissa maissa
- Elintarvikeketjun turvallisuuden ylläpito myös varastolta kuluttajalle
- On siis hyvä tuntea koko ketju ja huolehtia, että se taho, joka on hallinnollisesti vastuussa elintarvikkeesta kullakin hetkellä huolehtii turvallisuudesta ja vaatimusten täyttymisestä omalla vuorollaan.

Millä kielellä pakkaustekstit ja mihin maahan viranomaisvaatimukset?

- Jos markkinoidaan tiettyyn maahan, on silloin tiedot annettava niin verkkosivulla kuluttajan pääkielellä.
- Mitä jos maa on monikielinen
 - Pakkaustekstien tulee olla monella kielellä ja tässä voi olla alueellisia eroja (esim. Suomessa: suomen ja/tai ruotsinkieliset vaaditaan: (Maa- ja metsätalousministeriön asetus (834/2014, 4 §))
- Kuluttajan pitää saada tieto helposti ja vaivattomasti. Kuva tai pdf-tiedosto pakkauksen etiketistä voi olla riittävä tapa antaa pakolliset tiedot, jos sen kautta annettavat tiedot ovat selkeitä ja helposti luettavia kohdemaan kielellä.

Elintarvikkeiden vienti etämyynnin avulla

1. Selvitä, sopiiko tuotteellesi etämyynti vai onko elintarvikkeiden ostaminen kohdemaassa tavallisempaa vähittäiskaupan kautta.
2. Varmista, että yritykset ovat elintarvikevalvonnan piirissä ja kunnan viranomaisen on tietoinen elintarvikkeiden etämyynnistä.
 - Elintarvikehuoneistoksi ja valvonnan piiriin rekisteröityminen koskee myös etämyyntiä tekeviä yrityksiä
3. Tarkasta kohdemaan vaatimukset ja varmista, että tuotteesi vastaa niihin.
 - Huolehdi vientitodistukset ajoissa
4. Huolehdi jäljitettävyys ja markkinointiasiat kuntoon. Varmista, että etämyyntialustan kieli ja pakkaustekstit soveltuvat kohdemarkkinaan.
5. Muista, että viennin selvitystyöt ovat viejän vastuulla, apua saa kyllä.

Aloita näistä viennin etämyynnin selvittely

1. Perehdy kohdemaan markkinoihin. Selvitä viennin viranomaisvaatimukset, esimerkiksi maa- tai laitoshyväksynnän tarve tai tilanne. Onko vienti kohdemaahan ylipäätään mahdollista?
2. Selvitä tuotettasi koskeva lainsäädäntö ja tulkinnat kohdemaassa. Varmista, että tuotteesi täyttää sille asetetut vaatimukset.
3. Selvitä mahdollisen kauttakulkumaan vaatimukset.
4. Kerro alkavasta viennistä valvovalle viranomaiselle.
5. Rekisteröidy tarvittaviin rekistereihin kotimaassa ja kohdemaassa.
6. Hanki tarvittavat vientitodistukset hyvissä ajoin - eräkohtaisia todistuksia ei voida kirjoittaa jälkikäteen.
7. Varaudu viennin ylläpitoon.

Etämyynnin positiivisia puolia

- Yrittäjän taakka voi helpottua, sillä hän pystyy hyödyntämään
 - etämyyntialustojen tarjoamia logistiikkapalveluita
 - etämyyntialustojen markkinointimahdollisuuksia
 - tavoittamaan asiakkaat helpommin ja parantamaan asiakaspalvelua
 - kertomaan yrityksestä tuotteiden lisäksi verkkosivun yhteydessä –tämä antaa mahdollisuuden lisätuloihin jos asiakas kiinnostuu yrityksen muista tuotteista
 - etämyyntialustojen yhteisöllisyyttä ja asiakaspalvelua
 - etämyyntialustojen tilastoja ja vinkkejä kaupan parantamiseen
 - etämyyntialustojen brändisuojaaja, joka ennaltaehkäisee tuotteiden kopiointia
- Kohdemaan vaatimukset saattavat olla kevyemmät kun tehdään etämyyntiä → Viejän tulee itse selvittää tämä.

Muuta

- Sähköisen kaupankäynnin direktiivi 200/31/EC on korvautumassa ja siinä otetaan ilmeisesti paremmin huomioon etämyyntiä.
- Business Finlandin sivuilta maakohtaisen etämyynnin infopakettin alta johdetaan Ruokaviraston Konttiin maa-aluekohtaiselle sivulle, joten myös sitä kautta viejä löytää vientivaatimusten pariin. Mielestäni tämä on todella hyvä juttu!
- <https://www.marketopportunities.fi/home?page=1&query=e-commerce&industry=908> E-commerce eri maissa: Business Finlandin kooste etämyynnin mahdollisuuksista eri maissa.